

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร

เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา พ.ศ. ๒๕๕๑ (พระราชบัญญัติฯ) ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และครอบคลุมการทำธุรกรรมที่มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

แก้ไขปัญหาลูกอุปสรรคหรือข้อบกพร่องที่เป็นข้อจำกัดของพระราชบัญญัติฯ ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย ขอบเขตของการใช้พระราชบัญญัติฯ การขาดบทบัญญัติสำหรับการทำธุรกรรมซื้อขายห้องชุด ปัญหาการออกหลักฐานรับรองการฝากเงินที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ (คณะกรรมการฯ) และความชัดเจนและความครบถ้วนสมบูรณ์ของการกำหนดโทษในบางกรณีให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา (Escrow Agent) ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมนิยามของคำว่า “คู่สัญญา” เพื่อให้คู่สัญญาต่างตอบแทนทุกประเภทสามารถทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฯ ได้

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่ของ Escrow Agent ให้ทำหน้าที่ดูแลรักษาเฉพาะเงิน ทรัพย์สิน หรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งตามความต้องการของคู่สัญญา เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของ Escrow Agent ตามหลักสากลทั่วไป

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อให้วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหลักฐานการฝากเงินสำหรับใช้เป็นหลักฐานในการปฏิบัติเกี่ยวกับการชำระหนี้เงินตามสัญญาของคู่สัญญาฝ่ายที่ต้องชำระเงินมีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการชำระเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน เช่น การโอนเงินทางอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) หรือการโอนเงินผ่าน Application ทางโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อรองรับการทำธุรกรรมการซื้อขายห้องชุด

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหในการบังคับใช้กฎหมาย

(๖) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดโทษทางปกครองในกรณีที่ Escrow Agent คิดค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด และในกรณีที่ Escrow Agent ไม่ออกหลักฐานรับรองการฝากเงินให้กับคู่สัญญาฝ่ายที่ต้องชำระเงิน รวมทั้งกรณีที่ไม่ได้แจ้งเรื่องการฝากเงินดังกล่าวให้คู่สัญญาอีกฝ่ายทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดกับคู่สัญญา

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

พระราชบัญญัติฯ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีข้อจำกัดในการให้ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาที่จะต้องทำหน้าที่ดูแลการชำระหนี้ของคู่สัญญาต่างตอบแทนโดยดูแลรักษาเงิน ทรัพย์สินหรือเอกสารอันเป็นหลักฐาน

แห่งหนึ่งพร้อมทั้งส่งมอบเงินและจัดให้มีการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในทรัพย์สินให้แก่คู่สัญญา รวมถึงบทบัญญัติที่ระบุให้มีการดำเนินการในลักษณะที่รองรับการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญากรณีที่มีการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ อีกทั้งยังมีบทบัญญัติบางประการที่ยังไม่ชัดเจนทำให้เป็นอุปสรรคในทางปฏิบัติตามกฎหมายสมควรแก้ไขเพิ่มเติมโดยปรับปรุงคำนิยามของคู่สัญญาเพื่อให้ครอบคลุมธุรกรรมในด้านต่าง ๆ มากขึ้น แก้ไขข้อขัดข้องกรณีที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาดูแลผลประโยชน์ในการดูแลรักษาเงิน ทรัพย์สิน หรือเอกสารเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพิ่มอำนาจหน้าที่คณะกรรมการฯ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ที่ช่วยในการส่งเสริมการประกอบธุรกิจการค้าดูแลผลประโยชน์

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

ประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคหรือข้อบกพร่องที่เป็นข้อจำกัดของการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ ยังคงไม่ได้รับการแก้ไข

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

มีทางเลือกเดียว คือ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

- (๑) คู่สัญญาตามสัญญาต่างตอบแทนใด ๆ สามารถทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฯ ได้
- (๒) การทำธุรกรรมซื้อขายห้องชุดสามารถทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฯ
- (๓) Escrow Agent มีความคล่องตัวในการดำเนินการออกหลักฐานรับรองการฝากเงิน และแจ้งให้คู่สัญญาทราบ ซึ่งรวมถึงกรณีที่มีการฝากเงินผ่านระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์
- (๔) คณะกรรมการฯ มีความคล่องตัวในการพิจารณาแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย
- (๕) มีบทกำหนดโทษในกรณีที่ Escrow Agent คิดค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด และกรณีที่ Escrow Agent ไม่ออกหลักฐานรับรองการฝากเงินให้กับคู่สัญญาฝ่ายที่ชำระเงิน และกรณีที่ ไม่ได้แจ้งให้คู่สัญญาอีกฝ่ายทราบถึงการฝากเงินนั้น

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

สามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องตามเป้าหมายของภารกิจในข้อ ๑.๑ ได้ทั้งหมด ดังนี้

- (๑) แก้ไขปัญหาข้อจำกัดการใช้พระราชบัญญัติฯ ให้สามารถทำสัญญาดูแลผลประโยชน์สำหรับสัญญาต่างตอบแทนทุกประเภทตามพระราชบัญญัติฯ ได้
- (๒) แก้ไขปัญหาข้อจำกัดการทำหน้าที่ของ Escrow Agent ที่พระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ต้องทำหน้าที่ดูแลรักษาทั้งเงินและทรัพย์สินหรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้ ให้สามารถทำหน้าที่ดูแลรักษาเฉพาะเงิน ทรัพย์สิน หรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งตามความต้องการของคู่สัญญาได้
- (๓) แก้ไขปัญหาเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติในการออกหลักฐานการฝากเงินสำหรับใช้เป็นหลักฐานในการชำระเงินเงินตามสัญญาของคู่สัญญาฝ่ายที่ต้องชำระเงินให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการชำระเงินผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในปัจจุบัน เช่น การโอนเงินทางอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) หรือการโอนเงินผ่าน Application ทางโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น
- (๔) แก้ไขข้อบกพร่องโดยกำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการทำธุรกรรมการซื้อขายห้องชุด
- (๕) แก้ไขข้อบกพร่องโดยเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย
- (๖) แก้ไขข้อบกพร่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดกับคู่สัญญา โดยเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดโทษทางปกครองในกรณีที่ Escrow Agent คิด

คำตอบแทนไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด และในกรณีที่ Escrow Agent ไม่ออกหลักฐานรับรองการฝากเงินให้กับคู่สัญญาที่ฝ่ายที่ต้องชำระเงิน รวมทั้งกรณีที่ไม่ได้แจ้งเรื่องการฝากเงินดังกล่าวให้คู่สัญญาอีกฝ่ายทราบ

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

- (๑) สัญญาต่างตอบแทนทุกประเภทสามารถทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฯ ได้
- (๒) Escrow Agent สามารถทำหน้าที่ดูแลรักษาเฉพาะ เงิน ทรัพย์สิน หรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งตามความต้องการของคู่สัญญาได้
- (๓) Escrow Agent มีความคล่องตัวในการออกหลักฐานการฝากเงินของคู่สัญญาฝ่ายที่ต้องชำระเงินที่มีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการชำระเงิน
- (๔) ธุรกิจการค้าขายห้องชุดสามารถทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฯ ได้
- (๕) คณะกรรมการฯ มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหาให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น
- (๖) มีบทกำหนดโทษทางปกครองในกรณีที่ Escrow Agent คิดคำตอบแทนไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด และในกรณีที่ Escrow Agent ไม่ออกหลักฐานรับรองการฝากเงินให้กับคู่สัญญาที่ฝ่ายที่ต้องชำระเงิน รวมทั้งกรณีที่ไม่ได้แจ้งเรื่องการฝากเงินดังกล่าวให้คู่สัญญาอีกฝ่ายทราบ

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

- (๑) การทำธุรกรรมที่เป็นสัญญาต่างตอบแทนทุกประเภทสามารถทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฯ ได้ โดยที่คู่สัญญาสามารถส่งมอบเฉพาะเงิน ทรัพย์สิน หรือเอกสารอันเป็นหลักฐานแห่งหนี้เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งหรือทุกอย่างได้ตามความต้องการของคู่สัญญา
- (๒) การซื้อขายห้องชุดสามารถทำสัญญาดูแลผลประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฯ ได้
- (๓) การชำระเงินของคู่สัญญาให้กับ Escrow Agent และการออกหลักฐานการฝากเงินของ Escrow Agent ให้กับคู่สัญญาตามพระราชบัญญัติฯ สามารถใช้ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้
- (๔) คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพและทันเวลา
- (๕) มีบทกำหนดโทษที่ชัดเจนและครบถ้วนสมบูรณ์สำหรับการดำเนินกิจกรรมภายใต้พระราชบัญญัติฯ

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทยมีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

ภารกิจดังกล่าวเป็นหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐโดยตรงในการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่จะเกิดแก่การให้บริการประชาชน ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

การปฏิบัติภารกิจนี้ควรทำร่วมกับหน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชนที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบังคับใช้พระราชบัญญัติฯ ได้แก่ กรมที่ดิน สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมธนาคารนานาชาติ และสมาคมอสังหาริมทรัพย์ไทย เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจนี้ อีกทั้งการดำเนินการตามภารกิจนี้เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้เฉพาะทาง จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบภารกิจดังกล่าวเป็นการเฉพาะเป็นผู้ดำเนินการ

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

☒ หน้าที่หลักของหน่วยงานรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน (Function)) ในเรื่องผู้มีอำนาจ และหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

- ☐ หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ ในเรื่อง.....
- ☐ ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง.....
- ☐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่อง.....
- ☐ แนวทางการปฏิรูปประเทศ ในเรื่อง.....

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่ ไม่ได้

ถ้าใช้มาตรการทางบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

ไม่สามารถบังคับใช้มาตรการทางบริหารได้ เนื่องจากกฎหมายบังคับใช้เป็นการทั่วไป

๓.๓ ในการทำภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากปัญหาอุปสรรคและข้อบกพร่องที่เป็นข้อจำกัดของพระราชบัญญัติฯ ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน มีวิธีการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น เพื่อให้การทำภารกิจเพื่อแก้ไข ปัญหาอุปสรรคและข้อบกพร่องดังกล่าวสำเร็จลุล่วง จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

- ☒ ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่บังคับเป็นการทั่วไป
- ☐ หยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป
เนื่องจาก.....
- ☐ ใช้บังคับเพียงบางท้องที่
เนื่องจาก.....

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

- ☒ ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- ☐ มีการทอระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาเท่าใด เพราะเหตุใด.....
- ☐ ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด.....

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

พระราชบัญญัติฯ ไม่ได้ให้อำนาจออกกฎหมายลำดับรองในลักษณะข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือลักษณะอื่น

๓.๖ ลักษณะการบังคับใช้

☐ ควบคุม

☒ กำกับ/ติดตาม (ข้ามไปข้อ ๓.๘)

☐ ส่งเสริม

☐ ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เพื่อให้การกำกับดูแลการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์มีการดำเนินการเป็นไปตามข้อบัญญัติของกฎหมาย

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

-

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร
คุ้มครองภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

-

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

-

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

-

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่ หรือไม่ อย่างไร

-

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

-

มีการตรวจสอบก่อนการต่อไปอนุญาตหรือไม่

-

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

-

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

-

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

-

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี
หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

-

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

-

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

-

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

- ☐ โทษทางอาญา ☒ โทษทางปกครอง ☐ ระบบผสม

การแก้ไขเพิ่มเติมตามร่างพระราชบัญญัติฯ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษทางปกครองกรณี
ที่ Escrow Agent เรียกเก็บค่าตอบแทนไม่เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ ประกาศกำหนด

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

-

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

-

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกัน
หรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

-

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

- ☒ ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง

(๑) คณะกรรมการกำกับการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์

(๒) Escrow Agent

(๓) คู่สัญญาที่ทำสัญญาดูแลผลประโยชน์

- ☐ ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

- ☒ ด้านเศรษฐกิจและสังคม

- เชิงบวก

ร่างพระราชบัญญัติฯ จะช่วยแก้ไขประเด็นปัญหาอุปสรรคหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากข้อจำกัด
ของพระราชบัญญัติฯ ที่มีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ช่วยผลักดันให้ประชาชนมีความสนใจ
มาใช้ประโยชน์จากพระราชบัญญัติฯ เพิ่มมากขึ้น และเป็นทางเลือกในการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงินให้กับ
ประชาชน รวมทั้งขยายผลไปสู่การขยายขอบเขตการทำธุรกรรมที่มีความหลากหลายภายใต้พระราชบัญญัติฯ
เพิ่มมากขึ้น

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

ประชาชนทั่วไป ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติฯ และ Escrow Agent

- เชิงลบ

-

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

-

- ☐ ด้านอื่น ๆ

- เชิงบวก

-

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงบวก

- เชิงลบ

ผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบ

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็น
การอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

การใช้ Escrow Agent ตามพระราชบัญญัติฯ เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวกลางดูแลให้คู่สัญญาปฏิบัติตามสัญญาที่ตกลงกัน จะช่วยให้ประชาชนมีเครื่องมือสำหรับใช้ในการบริหารความเสี่ยงในการทำธุรกรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การซื้อขายบ้านและห้องชุด เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงินให้กับประชาชน และช่วยลดภาระให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินคดีฟ้องร้องทางกฎหมายกับคู่สัญญาที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง ซึ่งจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนายั่งยืนได้เพียงใด

การมีเครื่องมือเพื่อใช้บริหารความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจต่าง ๆ จะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน และภาคธุรกิจ ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

การแก้ไขปัญหาอุปสรรคและข้อบกพร่องในพระราชบัญญัติฯ ให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีปัจจุบัน จะช่วยลดต้นทุนในการดำเนินกิจการให้กับผู้ประกอบการดูแลผลประโยชน์

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

การพัฒนากระบวนการดูแลผลประโยชน์ให้สามารถนำไปใช้กับธุรกรรมที่หลากหลายทัดเทียมกับต่างประเทศจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่น และยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอีกมากน้อยเพียงใด

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการบริหารราชการอย่างไร

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

๕.๔.๔ วิธีการและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ จะมีการประเมินผลสัมฤทธิ์และประโยชน์จากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ โดยการรวบรวมสถิติการใช้ประโยชน์ของการทำธุรกรรมดูแลผลประโยชน์ภายหลังที่ร่างพระราชบัญญัติฯ มีผลบังคับใช้

๕.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

เนื่องจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฯ จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในวิธีปฏิบัติบางประการ จึงจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและ Escrow Agent

๕.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับประชาชน และการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

ภารกิจดังกล่าวมีความคุ้มค่าเนื่องจากไม่มีการใช้งบประมาณจากภาครัฐ นอกจากนี้ ความคุ้มค่าจากการทำภารกิจดังกล่าวจะเกิดขึ้นกับประชาชนผู้ใช้ประโยชน์จากพระราชบัญญัติฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับคู่สัญญา และเนื่องจากกฎหมายเป็นระบบตามความสมัครใจ ดังนั้น ภาระค่าใช้จ่ายในการจัดทำสัญญาดูแลผลประโยชน์จึงเกิดขึ้นเฉพาะกับประชาชนที่ทำสัญญาดูแลผลประโยชน์กับ Escrow Agent

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ

(ก) กำลังคนที่ต้องใช้

ใช้กำลังคนในปัจจุบันของหน่วยงาน

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

ใช้กำลังคนในปัจจุบันของหน่วยงาน

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

-
โดยเป็นงบดำเนินงานจำนวน

-
และงบลงทุนจำนวน

๖.๒ ในกรณีที่ร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

☒ วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

กระทรวงการคลังโดย สศค. จะดำเนินการประชาสัมพันธ์กฎหมายหลังจากที่มีผลบังคับใช้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น จัดสัมมนาประชาสัมพันธ์ จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ และจัดทำบทความวิชาการเพื่อเผยแพร่ในสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น

☒ การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านทางเว็บไซต์ สศค. และราชกิจจานุเบกษา

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติการกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่ มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

ไม่มี

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร
ไม่มี

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

กระทรวงการคลังโดย สศค. ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการฯ จะทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติฯ ได้แก่ กรมที่ดิน สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานอัยการสูงสุด ธนาคารแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมธนาคารนานาชาติ และสมาคมอสังหาริมทรัพย์ไทย เพื่อบูรณาการการทำงานร่วมกันในการดำเนินการตามข้อบัญญัติของกฎหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจ

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก

กระทรวงการคลังได้รับมอบหมายให้ทำภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลการประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

- ☒ เกิดผลประโยชน์สุขของประชาชน
- ☒ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- ☒ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- ☒ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- ☒ มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- ☒ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- ☒ มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

-

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลพินิจ การใช้ดุลพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรม อย่างไร

-

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชน ได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

-

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไรบ้าง

-

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

-

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

-

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

- ๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่
ได้จัดทำแผนดังกล่าวแล้ว ดังนี้

ชื่อกฎหมาย	กรอบสาระสำคัญ	กรอบระยะเวลา
ประกาศคณะกรรมการกำกับ การประกอบกิจการดูแล ผลประโยชน์ เรื่อง หลักเกณฑ์ การแจ้งความเคลื่อนไหว ของเงินฝากในบัญชีดูแล ผลประโยชน์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ผู้ดูแลผลประโยชน์ ของคู่สัญญาต้องออกหลักฐานรับรองการฝากเงินในบัญชีดูแล ผลประโยชน์ส่งให้คู่สัญญาฝ่ายที่ต้องชำระเงินและแจ้งให้ คู่สัญญาทราบถึงรายการฝากหรือโอนเงิน และจำนวนเงิน คงเหลือในบัญชีดูแลผลประโยชน์	ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่ กฎหมายมีผลใช้บังคับ

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

- ๙.๒ มีกรอบในการตรากฎหมายเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่
บุคคลเกินสมควรอย่างไร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ มีการรับฟังความคิดเห็น ☐ ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ

- ☐ สำนักงานประมาณ ☐ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
☐ สำนักงาน ก.พ.ร. ☐ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ ได้แก่ กระทรวงการคลัง

ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ☐ ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
☒ ประชาชนทั่วไป
☒ องค์กรอื่น ได้แก่ สถาบันการเงินที่เป็น Escrow Agent สมาคมอสังหาริมทรัพย์ไทย สมาคมอาคารชุดไทย

และสมาคมธุรกิจบ้านจัดสรร

๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร

กระทรวงการคลัง โดย สศค. ได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป
ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ผ่านทางเว็บไซต์ของ สศค. (www.fpo.go.th)
และเว็บไซต์การรับฟังความคิดเห็นกฎหมายไทย (www.lawamendment.go.th) โดยสามารถแสดงความคิดเห็น
ได้ที่ช่องทางโทรสาร หมายเลข ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๙ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ tanapon@fpo.go.th และ
boontaree@mof.go.th ตั้งแต่วันที่ ๔ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ กระทรวงการคลังโดย สศค. ยังได้
จัดให้มีการประชุมหารือเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ
บังคับใช้พระราชบัญญัติฯ ซึ่งประกอบด้วย สมาคมธนาคารไทย สมาคมธนาคารนานาชาติ สมาคมอสังหาริมทรัพย์ไทย
สมาคมอาคารชุดไทย สมาคมธุรกิจบ้านจัดสรร และผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการดูแลผลประโยชน์

ตามพระราชบัญญัติฯ จำนวน ๘ ราย ประกอบด้วย ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ แบงกิงคอร์ปอเรชั่น จำกัด ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารซูมิโตโม มิตซูบิ แบงกิง คอร์ปอเรชั่น จำกัด ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ธนาคารซีทีแบงก์ เอ็น เอ สาขากรุงเทพฯ ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) และธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๓๐๑ ชั้น ๓ สศค. ทั้งนี้ หลังสิ้นสุดการเปิดรับฟังความคิดเห็นข้างต้น ปรากฏว่า มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการประชุมหารือเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งผลสรุปโดยภาพรวม ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นได้เห็นด้วยโดยไม่มีข้อขัดข้องในหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฯ อย่างไรก็ตาม ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นได้มีประเด็นเพื่อขอความชัดเจนของการกำหนดถ้อยคำในบทบัญญัติที่แก้ไขตามร่างพระราชบัญญัติฯ ของร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๗ ซึ่งกระทรวงการคลังโดย สศค. ได้ชี้แจงให้ผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นได้รับทราบในที่ประชุมและได้จัดทำรายละเอียดคำชี้แจงในแต่ละประเด็นดังปรากฏในสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นแนบท้าย

๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

☒ จัดทำ ☐ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้หรือไม่

- ☒ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- ☒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- ☐ พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ☒ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ☒ ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- ☒ คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....

(นายสุวิชัย โรจนวานิช)

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายระบบการคุ้มครองผลประโยชน์ทางการเงิน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๖๙๘ – ๙

โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๖๙